

ԴԻՊԼՈՄԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆՈՒՄ

Ա/ք. ապրիլի 13-ին, հինգշաբթի օրը, առավոտյան ժամը 11-ին, հոգևոր ճեմարանի հանդիսությանը դահլիճում տեղի ունեցավ 1976—77 ուսումնական տարվա հոգևոր ճեմարանի շրջանավարտ հինգ սարկավագների ավարտանառների բանավոր պաշտպանությունը՝ նախագահությամբ Վեհափառ Հայրապետի:

Հանդիսությանը ներկա էին Մայր Աթոռի շխարանությունը, հոգևոր ճեմարանի դասախոսական կազմը, ուսանողությունը, սայրավանքի պաշտոններությունը և հրավիրյալներ:

Հոգևոր ճեմարանի տեսուչ տ. Հովհաննես ավագ քահանա Մարությանի բացման խոսքով սկսվում է հանդիսությունը:

Վեհափառ Հայրապետի կարգադրությամբ նախապես կազմվել էր քննիչ հանձնաժողով՝ հոգևոր ճեմարանի դասախոսներից կազմված, որը և հանգամանորեն բնթերցել ու գրավոր իր գնահատանքն ու փտողությունն էր կատարել յուրաքանչյուր ավարտանառի մասին:

Հանդիսության բացումից հետո շրջանավարտ սարկավագները հանդես են գալիս իրենց դիպլոմային աշխատանքների քանակավոր պաշտպանությամբ: Քննիչ հանձնաժողովը այս առթիվ ևս արձանագրում է իր գնահատականը:

Սորին սրկ. Մանդալյան. ավարտանառի նյութն էր «Ասարգիս վարդապետ Շնորհալին և նրա՝ ա. Հովհաննես առաքյալի կարողիկե երեք թղթերի մեկնությունը» (68 էջ մեքենագիր), «Գերազանց»:

Բյուզանդ սրկ. Գալաթյան՝ «Պողոս առաքյալի հովվական թղթերը և հոգևոր հովվի պարտականությունները աչսօր» (81 մեքենագիր էջ), «Լավ»:

Կիրակոս սրկ. Հովնանյան՝ «Մակար Եկնայան, կյանքը և գործունեությունը», (92 մեքենագիր էջ), «Լավ»:

Տ. Թադևոս քին. Ավագյան՝ «Ներսես Աշտարակեցին և նրա դերը Արևելյան Հայաստանի՝ Ռուսաստանի հետ միավորվելու գործում», (82 մեքենագիր էջ), «Լավ»:

Դերենիկ սրկ. Սալան՝ «Հայերենի կրոնական և եկեղեցական բառերը» (127 մեքենագիր էջ), «Լավ»:

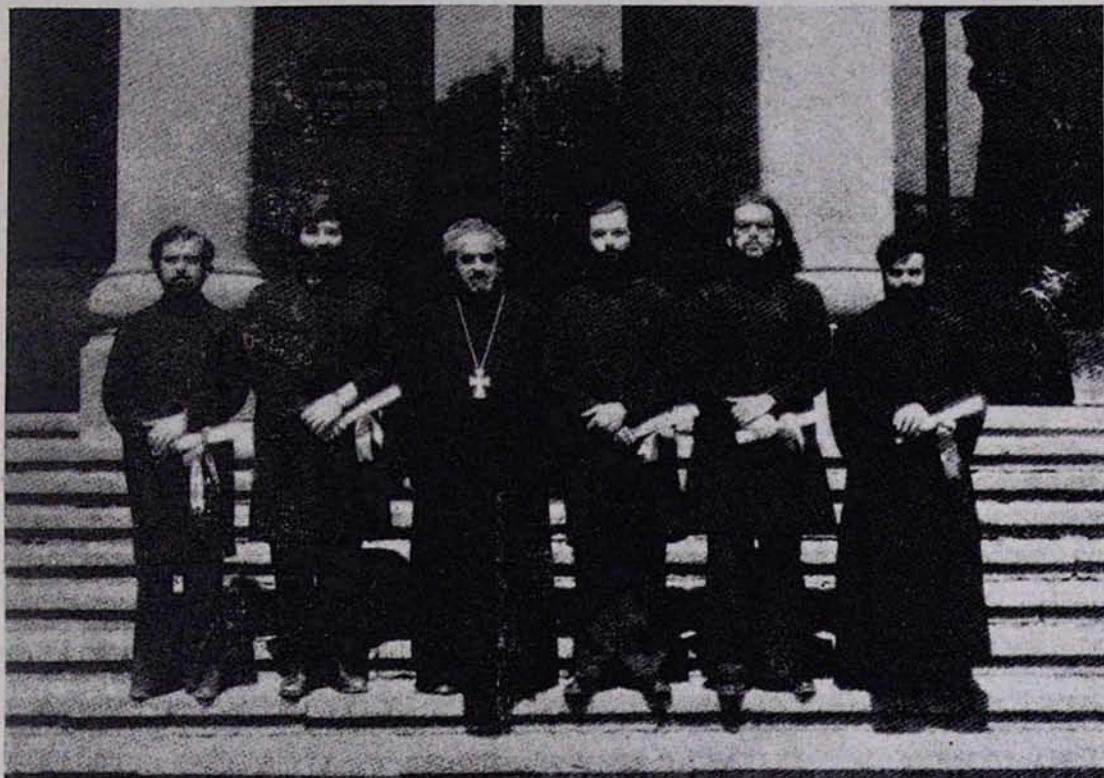
Այս բոլորից հետո իր հայրական պատգամն ու օրհնությունն է տալիս Վեհափառ Հայրապետը՝ Մայր Աթոռին և ազգին հոգևոր ծառայության կանչված շրջանավարտ սարկավագներին՝ այս առթիվ, նաև հալոնելով իր սրտի ուրախությունն ու գոհունակությունը հետևյալ խոսքով:

ՎԵՀԱՓԱՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԽՈՍՔԸ
ՀՈԳԵՎՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆԻ 1976—1977
ՈՒՍԱՐՎԱ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԻ
ԱՎԱՐՏԱՃԱՌՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԱՌԹԻՎ

Աչսօր մեզ համար տոնական մի օր է, որովհետև մեր հոգևոր ճեմարանի շրջանավարտ աաններից հինգը իրենց ավարտանառների գնահատականը ստացան և արժանացան ճեմարանի վկայականները ստանալու: Ամեն անգամ, երբ Մենք այս

հարկի տակ ենք լինում, չենք կարող չհիշել մաս այս հաստատության անցյալը: Կարծում ենք, թե մեր ներկան լուսավորվում է մեր անցյալով: Երանի թե մենք բոլորս լրիվ կարողանայինք ըմբռնել ու հաս-

անունն ունենք աշխարհում, սակայն, այնուամենայնիվ, այս հոգևոր ճեմարանը իր գոյության նպատակը պահպանել է իր նախկին հոգևոր, մշակութային, և՛ հայրենասիրական իմաստով: Մենք այսօր փոքր

Օրջանավարտ սարկավագները հոգևոր ճեմարանի տեսուչ տ. Հովհաննես ավագ քհն. Մարությանի հետ ճեմարանի շենքի առաջ

կանալ այս հաստատության գոյության իմաստը մեր պատմության ընթացքին, մեր ժողովրդի և եկեղեցու չափազանց ողբերգական պատմության ընթացքին:

Մեր ազգը և եկեղեցին այնպիսի վիճակի մեջ են եղել, զոհե վերջին հազար և ավելի տարիների ընթացքում, որ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը համարյա ամեն բան է եղել մեր ժողովրդի համար, թե՛ մի տեսակ հոգևոր պետություն, թե՛ հոգևոր դատարան, թե՛ հալածիչության կենտրոն, թե՛ հայրենասիրական շարժումների մղիչ ուժ: Հոգևոր ճեմարանն էլ նույն առաքելությունն է ունեցել դարերի ընթացքում:

Թեև մեր ժողովրդի կյանքի պայմանները, մանավանդ վերջին 60 տարիներից ի վեր, հիմնովին փոխվել են ու բարելավվել, մենք արդեն ազգային պետություն ունենք, կազմակերպված ազգություն ենք, մեր դրոշմ ու

թվով հոգևորականներ ունենք Հայաստանում և արտասահմանում. թե՛ համրանքով փոքր, թե՛ որակով անբավարար: Հետևաբար մեր առաջ դրվում է շատ սուր կերպով հարցը՝ պատրաստել հայ եկեղեցու և հայ հավատացյալ ժողովրդի համար հոգևորականներ, որոնք լուսավորված միտք ունենան, զոհե գիտական բավարար չափով և ունենան մաս առաքելության զգացում: Մենք պետք է աղոթենք առ Աստված, որ պետզի ներշնչյալ անձինք նվիրի մեր եկեղեցուն, որպեսզի մենք կարողանանք իսկապես պատրաստել արժանավոր հոգևորականներ: Եվ դա շատ դժվար գործ է, բայց այդ դժվար գործը պետք է մենք կարողանանք կենսագործել, որպեսզի մեր եկեղեցին շարունակե իր փառավոր երթը մեր ժողովրդի կյանքում:

Հոգևոր ճեմարանն այսօր էլ, Մեր կարծիքով, բավարար բարձր մակարդակի վրա

է գտնվում, սակայն Մենք երազում ենք ու սպասում ավելին: Բարեբախտաբար մեր կյանքի արտաքին և ներքին պայմանները նպաստավոր են և հետևաբար կմնա մեզ առավել կենտրոնացնել մեր ուժերը, մեր աշխատանքը, մեր ուշադրությունը, որպեսզի և մեր հոգևոր ճեմարանը հետզհետե ազելի գործնա և նրա շրջանավարտները հետագայում մեզ հուսախար չանեն: Մեզ համար սա շատ կենսական մի հարց է, կարողանալ պատրաստել շրջանավարտներ, որոնք իսկապես նվիրվեն հոգևոր ասպարեզին՝ կրոնական, սոցիալական և հայրենասիրական կոչումի գիտակցությամբ:

Այսօր Մենք գոհունակությամբ արձանագրեցինք արդյունքները մեր հինգ սարկավագների աշխատանքների: Մենք երկու պարագա կուզենք ընդգծել միայն: Նախ որ մեր շրջանավարտները ազատ կերպով և զեղեցիկ կերպով, գրեթե անխալ կերպով կարողացան արտահայտել իրենց մտքերը մշակված հայերեն լեզվով: Ուրեմն նրանք ապացույցը տվեցին, որ այս 5—6 տարիների ընթացքում յուրացրել են մեր մայրենի լեզուն գրեթե կատարելապես: Հայ լեզվի իմացությունը մեր հոգևոր ճեմարանի առաջնահերթ հարցերից մեկն է, անշուշտ: Ս... Մենք մասնավոր գոհունակությամբ ենք ստում և վկայում, նաև Մեր ջերմ գնահատանքը բերում մեր բոլոր դասախոսներին, որոնք մշակեցին հայ լեզուն մեր սաների գիտակցության մեջ: Հուզիչ է հաստատել այսօր, որ մեր հինգ սարկավագներից մեկը, որ մոտ երեք ու կես տարի առաջ ոչ մի բառ հայերեն չէր իմանում՝ Մորին սարկավագը, այսօր գերազանց իր պաշտպանության ընթացքին նաև գերազանց կերպով օգտագործեց հայերեն լեզուն: Սա կրկին անգամ խոսում է այն մասին, որ մեր հոգևոր ճեմարանը կարողանում է մեր սաներին ապախի մակարդակի հասցնել հայերեն լեզվի իմացության տեսակետից: Հետո երկրորդ հաստատումը, որ Մենք գոհունակությամբ ենք կատարում, այն է, որ մեր հինգ սարկավագներն էլ այսօր ապացույցը տվեցին իրենց բավական կազմակերպված մտքին ու զգացումներին: Նրանք ապացույցը տվեցին որ արդեն հնարավորություն ունեն հեռագային որևէ գիտական աշխատանք կատարելու, որ ձեռք են բերած ոչ միայն լեզվի իմացությունը, այլ նաև կազմակերպված մտքով ու գիտական մեթոդներով հետագային ուսումնասիրություններ կատարելու: Սա էլ Մեր կարծիքով գնահատելի արդյունք է, որովհետև, և այս խոսքը հատկապես ուզում ենք ուղղել մեր շրջանավարտներին,

եթե նրանք պիտի կարծեն, թե իրենց ուսման շրջանը արդեն վերջացած է և հետ ապա միայն գործնական աշխատանքի պիտի լծվեն հոգևոր ասպարեզում՝ այդ պարագային նրանք սխալված կլինեն: Իրականության մեջ նրանք հոգևոր ճեմարանն ավարտելով, ձեռք բերեցին ոչ թե ինչ-որ ամբողջական իմաստով ուսում գիտության, այլ նրանք ձեռք բերեցին հնարավորությունը հետ ապա ինքնագրագետն ճանապարհով առաջ ընթանալու և ամբողջացնելու իրենց գիտելիքները և շարունակելու իրենց մտավոր աշխատանքը, որովհետև մտքի աշխատանքը գոնե երիտասարդի մը համար, երբեք պետք չէ դադարի: Ով որ իր մտավոր աշխատանքի ճանապարհին կանգ առնի, չի կարող նոր հետանկարների ճանապարհով հառաջ ընթանալ, զարգանալ ու կատարելագործվել:

Մենք կկտրեցինք, թե մեր հինգ սարկավագները այս նախապայմանները ձեռք բերեցին: Որով մաղթում ենք նրանց որպեսզի մեզն ուսումնաստեն, երիտասարդներ և շարունակեն ընթերցումներով և աշխատասիրություններով իրենց մտավոր գործունեությունը նաև հետ ապա, նույնիսկ մինչև խոր ձերությամբ: Այս մի բանի խոսքից հետո ուզում ենք շնորհավորել մեր շրջանավարտ սարկավագներին, բերել իրենց Մեր օրհնությունները և ամենաբարի մաղթանքները բաշտողության՝ մարմնո և հոգվո: Հոգվո առողջություն, դա նշանակում է հետևողական կերպով շարունակել շործել այն ճանապարհով, որ ցույց տվեց նրանց մեր հոգևոր ճեմարանը: Այսինքն մենք սպասում ենք ձեզանից, սիրելի սարկավագներ, որ հետագա տարիների ընթացքում դուք գործանք, աճեք և դառնաք մեր եկեղեցու գինվորայ միաբանները, հոգևոր աշխատանքի լծվելով մեր ժողովրդի կանքում, լինի սող մայր հայրենիքում թե արտասահմանում: Ձեզ միշտ մաղթում հաջողություններ և օրհնություններ Մեր սրտից. ամեն:

Վենախառ Հոր խոսքից հետո շրջանավարտները բուն ծախահարությունների ներքո Վենախառ Հայրապետից աջահամբույրով ստանում են հոգևոր ճեմարանն ավարտելու վկայականներ և մեկական ժամացույց, որ իրենց կանքում գնահատել կարողանան ժամանակի արժեքը:

Հանդիսությունն ավարտվում է Տերմուկյան աղոթքով և Վենախառ Հայրապետի «Պանսյանի»-ով:

ԱԹԱՆԱՍ ԳՍՀԱՆԱՍ ՄՈՎԱԽԱՅԱՆ